

**СПРАВКА ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТ НА
НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
НАРЕДБА № 1 ОТ 5 ЯНУАРИ 2016 Г. ЗА ОБРАЗОВАНИЕТО, ПРАКТИЧЕСКАТА ПОДГОТОВКА И ПРОФЕСИОНАЛНАТА
КВАЛИФИКАЦИЯ, НЕОБХОДИМИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ ЗА УПРАЖНЯВАНЕ НА ПРОФЕСИЯТА
"ЕКСКУРЗОВОД"
(публикуван на 05.03.2019 г.)**

№	Потребител/ институция/ организация	вх. №/ дата /вкл. начин на получаване на предложението/	Предложения и коментари	Приети/ неприети	Мотиви
1.	Христина Неделчева, председател на УС на Съюз на екскурзоводите в България (СЕБ)	<p>вх.№ Т-62-00- 15/18.03.2019 г., получено по електронна поща на 18.03.2019 г.</p> <p>вх.№ Т-62-00- 16/19.03.2019 г., получено по поща /куриер/</p>	<p>Съюзът на екскурзоводите в България приветства усилията на Министерството на туризма за синхронизиране на националното законодателство с актовете на ЕС – Директива 2005/36/ЕО, изменена с Директива 2013/55/ЕС и Директива 2006/123/ЕО, свързани с признаването на професионалните квалификации.</p> <p>Поласкани сме, че мнението на нашата организация е ценено и се радваме, че бяхме поканени да участваме в работната група за изменения и допълнения на Наредба 1/2016 г., но с изненада забелязваме, че голяма част от предложените от нас промени не са намерили място в Проектно-наредбата.</p> <p>В изложението по-долу изразяваме становището на Съюза на екскурзоводите в България, относно предложените от МТ промени по Наредба 1/2016 г.</p>	Не се споделят мотивите и изводите	Директива 2005/36/ЕО, изменена с Директива 2013/55/ЕС относно признаването на професионалните квалификации консолидира системата за взаимно признаване, която първоначално се основаваше на 15 директиви. Тя предвижда автоматично признаване за ограничен брой професии въз основа на хармонизирани минимални квалификационни изисквания (секторни професии), обща система за признаване на удостоверенията за обучение и автоматично признаване на професионалния стаж. Също така създаде нова система за свободно предоставяне на услуги. Прогласен е принципът на свободно предоставяне на услуги. За да се улесни свободното предоставяне на услуги от правоспособни екскурзоводи са въведени разпоредби, насочени към разширяване на възможностите за упражняване на професионални дейности във вътрешния пазар въз основа на оригиналната професионална

		<p>Мотиви: Според цитираните по-горе Директиви: Признаването на професионалната квалификация предоставя на гражданите на държавите членки достъп до съответната регулирана професия в Република България, за която са придобили квалификация в друга държава членка, и правото да упражняват тази професия при същите условия, както българските граждани.</p> <p>Задължително трябва да се вземе под внимание спецификата на професията на "Екскурзовода" в България.</p> <p>Съответните критерии за упражняване на професията "Екскурзовод" в България, следва да са еднакво приложими както към българските граждани, така и към гражданите на ЕС.</p> <p>Ние сме силно притеснени, че някои от предложените от МТ промени <u>дискриминират българските екскурзоводи по отношение на изискванията за придобиване на професионална правоспособност за професия "Екскурзовод", а в същото време критериите към граждани на ЕС, желаещи да практикуват професия Екскурзовод в България, са сведени до минимум.</u></p>	<p>Приема се</p>	<p>квалификация.</p> <p>Държавите-членки не могат да ограничават на каквото и да е основание, свързано с професионални квалификации, свободното предоставяне на услуги в друга държава-членка. В тази връзка са направените изменения в подзаконовия акт с оглед съблюдаване на принципа на свободно предоставяне на услуги съгласно чл.5, параграф 1 от Директива 2005/36/ЕО</p>
--	--	---	------------------	---

Занижаване на критериите към граждани на ЕС, потенциални екскурзоводи в България, с цел свободно предоставяне на екскурзоводски услуги в България, ще доведе до влошаване на качеството на туристическия продукт в България, ще оцети потребителите на екскурзоводските услуги и ще negliжира подготовката на българските специалисти. Това поставя българските граждани, желаещи да упражняват професията "Екскурзовод" в неравностойно положение спрямо другите кандидати от ЕС и то в собствената им държава. А именно: за придобиване на правоспособност в България, българският гражданин се явява на изпит включващ въпроси от история и география на България и други специфични дисциплини, а такива изисквания липсват към останалите граждани на ЕС, в държави, където професията, дори не е регулирана.

По какъв начин се гарантира подготовката на гражданите на другите държави членки на ЕС, по отношение на знанията им за България? И по какъв критерий МТ признава само професионална квалификация за същите граждани и предложен минимален стаж от 1 година в рамките на 10 години, по така направените предложения за

Не се споделя оценката за критериите като занижени

В проекта на Наредба са спазени принципите за свобода на предоставяните услуги, прогласени в Директива 2006/123/ЕО и съображенията на ЕК при прегледа на въведените от РБ мерки за обвързване на достъпа до упражняваната професия

нов чл. 32 а?

В тази връзка изникват и още много други въпроси:

- Как компетентно гражданин на ЕС, ще представя и интерпретира факти от история на България пред туристите?

- Как МТ ще прецени знанията на съответния гражданин на ЕС, желаещ да упражнява професията "Екскурзовод" в България?

- Има ли споразумение между България и страните от ЕС за признаване на съответното образование за професия "Екскурзовод"?

- Сравнявани ли са учебните планове на съответните държави от ЕС с учебните планове в България, за да се види какво точно се изучава в специалност "Екскурзоводство" у нас и при тях?

От Съюза на екскурзоводите сме притеснени, че в предложените промени по наредбата за професия "Екскурзовод" продължават да съществуват и занижени критерии по отношение на образованието за упражняване на професията (член 7, ал. 3, член 14 и други, където са поместени изисквания за образование).

Не се споделят мотивите

Не се приема

Съгласно **член 5, параграф 1 буква б)** от Директива 2005/36/ЕО, изменена с Директива 2013/55/ЕС относно признаването на професионалните квалификации: „б) когато доставчикът на услуги се премести, ако е упражнявал тази професия в една или няколко държави-членки не по-малко от една година през последните десет години, предшестващи предоставянето на услугите, когато професията не е регламентирана в държавата-членка по установяване. Условието за упражняване на професията в продължение на една година, не се прилага, ако професията или образованието и обучението, които водят до придобиването на професията, са регламентирани.“

РБ е член на ЕС и ДФЕС е източник на първично законодателство.

Екскурзоводската професия много често е подценявана, в това число и в България. Да си екскурзовод, далеч не означава да прочетеш нещо от някоя книга или от интернет и след това да го разкажеш на туристите. Изисква се изключително богата обща култура, както и много задълбочени познания в различни областни на човешката дейност. Ето само някои от тях: - държавно-административно политическо устройство; институции и функционирането им; международни отношения; микро и макро икономика; образователна система; здравеопазване; социални дейности; археология и история; география; история на културата; сравнителна религия;

Наред с това има и редица изисквания, свързани с някои личностни качества:

- Комуникативни умения;
- Владене на чужди езици на високо ниво;
- Организационни умения;
- Познания по финанси и отчетност и много други;

Завареното положение, при което някои екскурзоводи са получили от МТ документ за правоспособност преди години, при съвсем други условия е едно. Но свършено различни са обстоятелствата

Коментарите не съдържат предложения

понастоящем.

От практиката вече е видно, че често като туристи пътуват специалисти, доктори по съответните науки, професори и т.н. Ако един екскурзовод е със средно образование, той "олеква" много, ако развива някои конкретни теми и може много лесно да се изложи. В този смисъл е просто абсурдно да се мисли, че със средно образование може да се стане екскурзовод!

Становище и аргументи на СЕБ по предложената от МТ проекто-наредба:

§ 6. Така от Съюза на екскурзоводите изразяваме своето категорично несъгласие с постановките в измененията на член 7, ал. 3 и член 14, ал. 1 и др., където се третира документ за средно образование. Ние настояваме новите екскурзоводи да бъдат с образование минимум "Бакалавър". От досега действащата Наредба ние настояваме член 3 и член 4 да отпаднат.

§ 7. Не сме съгласни и с предложените от МТ промени по член 8. Като считаме, че стажът трябва да бъде провеждан

Не се приема

Не се приема

Противоречи на въведените пет квалификационни нива, описани в Директива 2005/36/ЕО, установени с оглед функционирането на общата система за взаимно признаване на квалификациите и на целите на равното третиране. Професията „Екскурзовод“ е професия с трета степен на професионална квалификация съгласно Списъка на професиите по чл. 6 от ЗПОО и задължителното минимално образователно равнище е средно образование. Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД) определя минималната степен на професионална квалификация – трета степен

Ако се приеме предложението, то ще е ограничително спрямо други икономически оператори - туроператори и/или други

		<p>задължително при екскурзовод от НТР. В така направените промени на член 8, след думите "НТР", предлагаме да отпаднат думите "или туроператор", "или "организация, работеща в сферата на туризма".</p> <p>Съгласно чл. 8, ал. 3, от сега действащата наредба "Целта на практическата подготовка и на стажуването е да се изградят практически знания, умения и компетентности, необходими за упражняване на бъдещата професия "Екскурзовод".</p> <p>В предложените промени по чл. 8, тази цел няма как да бъде постигната, ако стажът се провежда при туроператор/организация в туризма, при които няма назначени екскурзоводи, вписани в НТР.</p> <p>§ 9. В предложената промяна на член 9, ал. 1, точка 6 считаме, че е допусната техническа грешка и тя се отнася до точка 5, чл. 9. Тъй като в досега действащата наредба от 2016 г. в точка 6, чл. 9 се третира въпроса за владенето на българския език, а не дали лицето е осъждано или не. Ние настояваме член 9, точка 6 да се запази, а именно да остане задължително владенето на български език.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>организации, които предоставят допълнителни туристически услуги и които извършват дейности, които попадат в обхвата на професията и могат ефективно да осъществят практическа подготовка за упражняване на професията екскурзовод</p> <p>Липсва твърдената техническа грешка. Отразяването на промяната в проекта е съобразно правилата на правната техника.</p>
--	--	---	---------------------	---

		<p>Съгласно Директива 2005/36/ЕО Член 53 Езикови познания Лицата, ползващи се от признаване на професионални квалификации, следва да притежават познания по езиците, необходими за упражняване на професията в приемащата държава-членка.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Съгласно чл. 53 от Директива 2005/36/ЕО ДЧ гарантират, че проверките, извършвани от или под надзора на компетентния орган за контрол на изпълнението на задължението по параграф 1, се ограничават до знанията по официалния език на приемащата държава-членка или по един административен език на приемащата държава-членка, при условие че последният е и официален език на Съюза.</p> <p>Извършваните в съответствие с параграф 2 проверки могат да бъдат наложени, ако професията, която ще бъде упражнявана, има последици за безопасността на пациентите. Проверки могат да бъдат наложени по отношение на други професии, която е налице сериозно и конкретно съмнение относно достатъчната степен на езикови знания на специалиста с оглед професионалната дейност, която той възнамерява да извършва.</p>
--	--	---	---------------------	---

		<p>СЕБ предлага следната промяна в Чл. 11, ал. 1 - предлагаме да се допълни със следния текст - след думите "определя деня, часа", да се добави "и мястото" за провеждане на изпита.</p> <p>Базирайки се на точка 2 от мотивите на МТ към Проект за изменение на Наредба 1 "С оглед облекчаване на административната тежест и цялостната политика на правителството за облекчаване на процедурите....", настояваме с оглед спецификата на екскурзоводската работа през летния сезон, по Черноморието, да има изнесена и по една лятна изпитна сесия в градовете Варна и Бургас, на която биха се явили потенциални екскурзоводи, граждани на ЕС, желаещи да упражняват професията в България.</p> <p>§ 11. Член 12 приемаме така направените предложения за изменения, но настояваме той да бъде допълнен и със следния текст: След думите "БАН", да се впишат думите: "задължително на браншова екскурзоводска организация, но не повече от 1 представител на всяка от вписаните в НТР браншови екскурзоводски организации (за да се избегне конфликт на интереси). Предлагаме да се запише в наредбата чл. 12 и задължително членовете на изпитната комисия да подписват декларация за конфликт на интереси.</p>	<p>Приема се</p> <p>Приема се по принцип</p> <p>Приема се по принцип</p>	<p>Отразено в проекта за Наредба</p> <p>Въпросът е от организационен характер и не следва да се урежда в подзаконов нормативен акт</p> <p>Предложената промяна е прекомерна. Институциите и организацията, които имат право да номинират участници в изпитната комисия са функционално компетентни, затова излъчват свои представители с адекватна експертиза, а в случай че персонално член на изпитната комисия изпадне в конфликт на частен интерес по конкретен повод – следва да бъде отведен от председателя на изпитната комисия. ЗПКОНПИ не предвижда конкретно такава възможност за членове на</p>
--	--	--	--	---

		<p>§ 14. Член 16 не сме съгласни с отмяната на този член. Според нас, Удостоверението за правоспособност за упражняване на професията екскурзовод е задължителен елемент, удостоверяващ придобитата правоспособност и издаването му трябва да бъде задължително. Настояваме същото удостоверение в най-кратък срок да бъде издадено на всички вписани в НТР екскурзоводи, независимо кога и по какъв ред са придобили правоспособност.</p> <p>§19. Член 26, точка 3 да се конкретизират или да отпаднат думите "<u>свързани туристически услуги</u>", защото се вменяват задължения, които не са дефинирани и могат да бъдат тълкувани всестранно.</p> <p>§ 20. Член 27 не сме съгласни с предложената промяна. В досега действащата наредба дейностите, извършвани от екскурзоводи са сравнително добре описани. Тъй като тази наредба регламентира придобиването на правоспособност за УПРАЖНЯВАНЕ на професия "екскурзовод", считаме, че така описани дейностите на екскурзовода трябва да останат задължително</p>	<p>Не се приема</p> <p>Приема се</p> <p>Не се приема</p>	<p>КОМИСИЯТА, КОИТО НЕ СА СЛУЖИТЕЛИ В ПУБЛИЧНА ОРГАНИЗАЦИЯ</p> <p>Целта на подзаконовия акт е да се синхронизира със ЗТ и политиката по намаляване на административната тежест и облекчаване на административните режими за гражданите</p> <p>Чл. 26 от Проекта за Наредба отпада в редактирания след общественото обсъждане проект. Не е необходимо в Наредбата да се регламентират права и задължения.</p> <p>Чл. 27 от Проекта за Наредба отпада в редактирания след общественото обсъждане проект. По съображения, изложени по-горе.</p>
--	--	--	--	--

		<p>описани в наредбата. Предлагаме текстът по предложените изменения по Чл. 27 да бъде допълнен както следва: "Екскурзоводът членува в професионални браншови организации за екскурзоводи". Предложените думи по чл. 27 "има право" да отпаднат.</p> <p>§22 Член 30 Съгласни сме с предложения текст за промяна и предлагаме член 30 след думите "НТР", да се допълни следния текст: и "отговаря на условията на член 9 от сега действащата Наредба/2016 г".</p> <p>§ 24 Член 32 (1) Не сме съгласни с така предложените промени. Тъй като става въпрос за лица, установени ТРАЙНО, в Република България, настояваме след думите "професионална квалификация думичката "ИЛИ" да се премахне и да остане само думата "И", както и след думата "НТР", да се премахне думата "без изпит", (ТРЯБВА да бъде въведен облекчен ИЗПИТ по теми за България на езика, на който кандидатите от ЕС възнамеряват да упражняват професията "Екскурзовод" в България).</p>	<p>Не се приема</p> <p>Не се приема</p>	<p>Съгласно чл. 49 от ДФЕС ограниченията върху свободата на установяване на граждани на държава членка на територията на друга държава членка се забраняват. Свободата на установяване включва правото на достъп до и упражняване на дейност като самостоятелно заето лице.</p> <p>Виж по-горе</p>
--	--	---	---	--

		<p>(2) Не сме съгласни и настояваме след думите "професионална квалификация думичката "ИЛИ" да се премахне и да остане само думата "И"</p> <p>За придобиване на правоспособност в България, българският гражданин се явява на изпит включващ въпроси от история и география на България и други специфични дисциплини, а такива изисквания МТ предлага да липсват към останалите граждани на ЕС в държави, където професията не е регулирана.</p> <p>Занижаване на критериите към граждани на ЕС, потенциални екскурзоводи в България, с цел свободно предоставяне на екскурзоводски услуги в България, ще доведе до влошаване на качеството на туристическия продукт в България, ще оцети потребителите на екскурзоводските услуги и ще negliжира подготовката на българските специалисти. Това поставя българските граждани в неравностойно положение в собствената им държава.</p> <p>Ние настояваме да бъде въведен Изпит за проверка на знанията по история, география на България и други специфични тематики, като същия следва да бъде задължителен за кандидатите от други държави</p>	<p>Не се приема</p> <p>Не се приема</p>	<p>Предложението надхвърля предметния обхват на Наредбата.</p> <p>Предложението надхвърля предметния обхват на Наредбата</p>
--	--	---	---	--

членки на ЕС, които възнамеряват да упражняват професията "Екскурзовод" в България.

Ние настояваме този изпит да бъде въведен като задължителен в тази наредба спрямо всички кандидати от други държави членки, (без значение произхода дали в същата професията е регулирана или нерегулирана), така, както такъв изпит се провежда за българските граждани.

За чуждите граждани от другите държави членки подобен изпит за преценка на познанията за България следва да бъде проведен на езика, на който кандидата решава да упражнява професията в България. В противен случай се омаловажават усилията на българските граждани при подготовката им за упражняване на професията "Екскурзовод" в България.

Посочените по-долу текстове на директивата дават възможности на всяка държава от ЕС да формулира специфични изисквания за упражняване на дадена професия в приемащата държава членка.

България не трябва да пренебрегва тези възможности. Нека МТ вземе под внимание тези възможности.

Текстове от Директива 2005/36/ЕО (по - долу)

Не се приема

Предложението надхвърля предметния обхват на Наредбата. Липсва конкретно предложение за изменение на действащия нормативен акт.

11).... Във връзка с това следва да се предвиди, че всяка приемаща държава-членка, в която определена професия е регламентирана, трябва да взема предвид квалификацията, придобита в друга държава-членка, и да прави преценка дали тези квалификации отговарят на квалификацията, които тя изисква. Общата система за признаване обаче не е пречка за държавите-членки да въведат специални изисквания за лицата, упражняващи определена професия на тяхната територия, на основание на професионални правила, мотивирани с обществен интерес.

И **накрая**, настоящата директива няма за цел да се намесва в легитимния интерес на държавите-членки да предотвратят избягването от страна на техните граждани на прилагането на националните законодателни разпоредби в сферата на професиите.

б). Улесняването на предоставянето на услуги следва да се осъществява при стриктно гарантиране на общественото здраве и безопасност, и на защитата на потребителите. Във връзка с това е необходимо да се приемат специални разпоредби относно регламентираните професии, свързани с общественото здраве и безопасност, които предоставят

трансгранични услуги на временен и случаен принцип.

Ние сме силно притеснени, че някои от предложените промени дискриминират българските екскурзоводи по отношение на изискванията за придобиване на професионална правоспособност за професия "Екскурзовод", а в същото време критериите към граждани на ЕС, желаещи да практикуват професия Екскурзовод в България, са сведени до минимум и напълно облекчени.

По какъв начин се гарантира подготовката на тези граждани, по отношение на знанията им за България? И по какъв критерий МТ признава само професионална квалификация за същите граждани и минимален стаж от 1 година по предложени нов чл. 32 а?

В тази връзка изникват и още въпроси:

- Как компетентно гражданин на ЕС, ще представя и интерпретира факти от история на България пред туристите?

- Как МТ ще прецени знанията на съответния гражданин на ЕС, желаещ да упражнява професията "Екскурзовод" в България?

- Има ли споразумение между България и страните от ЕС за признаване на съответното

			<p>образование за професия "Екскурзовод"?</p> <p>- Сравнявани ли са учебните планове на съответните държави от ЕС с учебните планове в България, за да се види какво точно се изучава в тази специалност у нас и при тях?</p> <p>§ 25. Относно заглавието на Раздел III, настояваме да се посочи конкретен срок под дефиницията "временно"? Досега подобна дефиниция липсва.</p> <p>§ 26. В Чл. 32 а, ал. (1)- Не сме съгласни с думата "свободно" и предлагаме тя да бъде премахната.</p> <p>Така също 32 а, т.2. Не сме съгласни с така предложения член и текст. Стажът трябва да бъде по продължителен, минимум от 1 до 2 години, през последните 5. Предлагаме текстът да бъде изменен така: "от 1 до 2 години през последните 5 години".</p>	<p>Не се приема</p> <p>Не се приема</p> <p>Не се приема</p>	<p>Съгласно Директива 2005/36/ЕО, изменена с Директива 2013/55/ ЕС относно признаването на професионалните квалификации, Закона за признаване на професионалните квалификации, както и в чл. 32а, ал.4 от проекта за Наредба е предвидено да бъде подложен на преценка всеки конкретен случай по отношение на срока, честотата, редовността и непрекъснатостта на упражняването на професията</p> <p>Директива 2006/123/ЕО глава IV е озаглавена „Свободно движение на услуги“</p> <p>Съгласно <u>член 5, параграф 1</u> <u>буква б)</u> от Директива 2005/36/ЕО, изменена с Директива 2013/55/ ЕС относно признаването на професионалните квалификации: „б) когато доставчикът на услуги се премести, ако е упражнявал тази професия в една или няколко държави-членки не по-</p>
--	--	--	--	---	--

Чл. 32а, ал. (4) Не сме съгласни с така предложения текст, тъй като предполага субективизъм и лобизъм. Предвид сезонността на екскурзоводската професия по Черноморието и късия летен туристически сезон, ние смятаме, че в дефиницията "временно упражняване на професията", срокът не трябва да бъде по-дълъг от 1 месец. Предполагаемият кандидат за екскурзовод от ЕС едновременно е със съмнителна подготовка – нерегламентирана професия, а конкурира на общо основание лицензираните местни кадри. Като цяло този нов член 32а, предложен за въвеждане дискриминира екскурзоводите в България, чиято професия е регламентирана и ги поставя в неравностойно положение с кандидати от държава с нерегулирана професия "Екскурзовод".
По чл. 32 а, Ал. 1 противоречи на ал. (3) от чл. 32 а.

Не се приема

малко от една година през последните десет години, предшестващи предоставянето на услугите, когато професията не е регламентирана в държавата-членка по установяване. Условието за упражняване на професията в продължение на една година, не се прилага, ако професията или образованието и обучението, които водят до придобиването на професията, са регламентирани."

Виж по-горе

			<p>§ 27 . Член 33 ал. (2), точка 4 , Не сме съгласни с така предложения член и текст. Стажът трябва да бъде по продължителен, минимум от 1 до 2 години, през последните 5. Предлагаме текста да бъде изменен със следния текст - “ от 1 до 2 години през последните 5 години”</p> <p>§ 29. Не сме съгласни с отмяната на чл. 16. и отменянето на Приложение 1 към член 16. Според нас, Удостоверението за правоспособност за упражняване на професията екскурзовод е задължителен елемент, удостоверяващ придобитата правоспособност и издаването му трябва да бъде задължително. Настояваме същото удостоверение в най-кратък срок да бъде издадено на всички вписани в НТР екскурзоводи, независимо кога и по какъв ред са придобили правоспособност.</p>	<p>Не се приема</p> <p>Не се приема</p>	<p>Виж по-горе</p> <p>Целта на Наредбата е да се синхронизира със Закона за туризма и да се облекчи административната тежест за гражданите и бизнеса</p>
2.	<p>Марина Йорданова, Вписан екскурзовод в НТР с английски език.</p>	<p>вх.№ Т-94-М- 22/20.03.2019 г., получено по електронна поща на 19.03.2019 г.</p>	<p>Като активен и практикуващ екскурзовод в България с английски език, бих искала да изразя позицията си относно готвените промени. Надявам се наистина да ги вземете предвид, защото идеята на ЕС винаги е била да се либерализира пазара, но да се защитават и националните интереси. Надявам се във Ваше лице да получим тази защита.</p> <p>Основната тема, която ще засегна е именно имплементирането на Директива 2005/36/ЕО. Смятам, че</p>	<p>Не се приема</p>	<p>В коментарите не се съдържат конкретни предложения, които биха могли да се включат в проекта на акт.</p>

има дискриминация към българските екскурзоводи спрямо тези от ЕС, понеже критериите за нас са огромни, а за тях почти никакви. Базирайки се на т.11 от Директивата всяка държава може да определя критериите за необходимата квалификацията на ЕС екскурзоводите, които искат да практикуват тук. Особено тези със статут временен или еднократен.

Тук много просто може да се защити интереса на българския екскурзовод, като се добави в чл.32 от Наредбата, че трябва да се положи или изпит от българска история и география или да се докаже, че ЕС екскурзовода ги е учил. В крайна сметка смятате ли, че това да бъдеш екскурзовод в България е проста работа? Имаме хилядолетна история и на всеки лицензиран колега е отнело много време, за да се квалифицира и бъде на ниво, което да представи България в най-добра светлина.

Как ще се гарантира качеството на предлаганата услуга? Нима просто ще оставим всеки да говори каквото си иска.

Искрено смятам, че ако не промените критериите за временно практикуващ екскурзовод, рискувате да допуснете: 1) уронване престижа на България. (Чувала съм чужди колеги какви небивалици разказват. Всеки си има своя камбанария).

2) демотивиране на младите екскурзоводи като мен да

		<p>практикуват в България, защото всяка ЕС група ще си идва с техен екскурзовод и няма да има нужда от местен!</p> <p>3) тази професия е сезонна. Ако не се промени бариерата поне малко, няма да имаме вече достатъчно работа=по-малко пари за нас и особено да преживеем зимния период = по-малко пари от данъци=по-малко изцяло практикуващи екскурзоводи.</p> <p>Вярвам, че има начин да се спази директивата, но и да се защити нашия интерес и интереса на България.</p> <p>Има достатъчно държави, които са оставили вратички, с които да направят горното.</p> <p>Погледнете закона на Гърция (там има владееене на С1 на езика и завършване или изпит по гръцка история и археология). Друга държава и то от Балканите е Хърватия, която е въвела защитени области и обекти, които само с местен екскурзовод може да се посетят. И списъкът им е дълъг.</p> <p>Виж и Италия.</p>		
		<p>В Проекто-наредбата може и да се вменят функции на КЗП да се самосезира, с цел реално упражняване на контрол. Стотиците азиатски групи, турски и т.н групи се опитват безпрепятствено да водят с техни екскурзоводи. Единственото решение е контрол и ефективно събиране на наложените глоби.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението надхвърля предметния обхват на наредбата. Контролът е регламентиран в закон – Закон за туризма. С настоящата наредба не може да се дерогират разпоредби на действащ нормативен акт от по-висока степен.</p>

			Надявам се това мнение на професионалист от бранша да се вземе предвид.		
3.	<p>Анна Ваканова, вписан екскурзовод в НТР с гръцки език, член на АЕБ</p>	<p>вх.№ Т-94-А-5/ 20.03.2019 г., получено по електронна поща на 18.03.2019 г.</p>	<p>1. Съгласно проекта в §24 се предлага промяна на чл. 32(1), която предвижда вписване в НТР без полагане на изпит. Вписването в НТР би трябвало да стане след полагане на изпит, с изключение на случаите, когато кандидатът може да докаже, че е изучавал история на България и българските земи. Професионалната квалификация или правоспособност за екскурзовод, получени в друга държава, не означават, че лицето има необходимите знания, свързани с история, география, културно-исторически обекти и др. в България. Европейските директиви също предвиждат възможност за „изпит за правоспособност” с цел проверка на професионални знания, умения и компетентност. Този изпит може да е различен и по-опростен от изпита, който полагат български граждани за получаване на правоспособност. Предлаганата промяна – вписване без изпит – е в противоречие и с чл. 10 ал.1 от Наредбата - Изпит за придобиване на правоспособност се полага от лицата по чл. 9 ал. 1 и по чл. 32 ал.1 / в §10 от проекто наредбата се заменя с чл. 32 ал. 2/.</p>	Не се приема	Предложението надхвърля предметния обхват на наредбата.
			Също така кандидатът трябва да има и елементарни познания по български език /поне ниво „В”/.	Не се приема	Владеенето на езика не следва да е обвързано с придобиването на правоспособност за професията

			<p>Многобройни са случаите, когато ще му се налага да контактува в България с хора, които не знаят езика/езиците, които той владее.</p>		<p>„екскурзовод“. Езиковата подготовка не е свързана с проверката на образованието, практическата подготовка и професионална квалификация, а с езика на който ще се предоставя услугата. Владееето на един или повече чужди езици, може да представлява предимство при упражняването на професията, но не и условие за достъп до тази професия. По отношение на лицата от други държави членки, тъй като изпитът се провежда на български език, няма необходимост да им се иска документ, че владеят езика. Успешно взетият изпит е достатъчен атестат, че владеят езика, на ниво, което ще им позволи да упражняват професията.</p>
			<p>2. В проекта наредбата не се предвижда промяна в чл. 34. Практиката показва, че КЗП не може да извършва ефективен контрол на екскурзоводите за спазване изискванията на наредбата. Би трябвало с промените да се предвиди и друга институция, която реално да може да упражнява контролни функции.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението надхвърля предметния обхват на наредбата. Контролът е регламентиран в закон – Закон за туризма. С настоящата наредба не може да се дерогират разпоредби на действащ нормативен акт от висока степен.</p>
4.	<p>Николай Миндов, председател на УС на Асоциацията на екскурзоводите България</p> <p>Кристаллина Пирева,</p>	<p>вх.№ Т-92-00-215/19.03.2019 г., получено в деловодството на ръка</p>	<p>Ние, екскурзоводите от АЕБ - София и ЮСЕ „Ваня Райкова“- Бургас, подкрепяме предложенията за промени в Наредба № 1.</p> <p>Имаме само няколко допълнения:</p> <p>1. В чл. 26, точка 3 да се конкретизират или отпадат думите</p>	<p>Приема се</p>	<p>Чл. 26 от Проекта за Наредба отпада в редактирания след</p>

<p>председател на УС на Югоизточен съюз на екскурзоводите „Ваня Райкова“ - Бургас</p>		<p>„свързани туристически услуги“, защото могат да бъдат тълкувани тенденциозно или некоректно.</p>		<p>общественото обсъждане проект..</p>
		<p>2. Към чл. 30 да се добави: без право да води групи и да изнася беседи в обекти под егидата на ЮНЕСКО и обекти с национално и местно значение.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Подобни ограничения не следва да се налагат в подзаконов нормативен акт. Предложението следва да се разглежда като искане за изменение на законната уредба в системно свързани по материя закони.</p>
		<p>3. Към чл. 32 (1) да се добави след думите „придобита професионална квалификация и / без или /правоспособност за екскурзовод... и след вписване в НТР след полагане на облекчен изпит да се добави: единствено за държавите, в които професията е регулирана. За останалите важи чл. 32 (2). Професионалната квалификация или правоспособност за екскурзоводство не означават, че лицето има необходимите знания, свързани с история, география, културно-исторически обекти и др. в България. Промените в Директива 2013/55/ЕС, чл.3, пар.1, (3) също предвиждат ”изпит за правоспособност”, с цел проверка на професионални знания, умения и компетентност.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението надхвърля предметния обхват на наредбата. и би се явило ограничение за свободното предоставяне на услугите и на достъпа за упражняване на професията Екскурзовод.</p>